

Om Vedligeholdelsen af vore Besætninger af Malkekøer *)

Det har sin store Bansteligbed, blot nogenlunde klart og bestemt at besvare nogle af de fremsatte Spørgsmaal, dels fordi en god Vinterfodring ej er gammel hos os, dels fordi der aldeles mangler direkte Forsøg, og endelig fordi der stadig skal tages Hensyn til det Økonomiske.

Som Forholdene ere her i Landet, og som de jo forøbrigt ere allevegne, hvor man hovedsageligen har med Mejeribesætninger at gjøre, er Opgaven jo den, foruden at tilvejebringe en stor og god Produktion, tillige at vedligeholde Besætningen, saa at den er i ligesaa god Orden det ene Aar som det andet. Dette maa betragtes som den første og største Opgave, thi saalænge en Besætning ej er i nogenlunde Orden, kan der ej ventes et solidt Udbytte det ene Aar med det andet, og at dette har sin store Bansteligbed seer man ej sjelden, selv i Besætninger hvorpaa der er anvendt megen Omhu, og som dog ej ere naaede stort videre frem, end da de begyndte. De Hensyn, som der derfor i denne Henseende maa tages, skal her nærmere drøftes, ifølge mit Kjendskab til Mejeribesætningen paa flere Gaarde her i Landet. **)

*) Denne Afhandling er modtaget som en Del af Besvarelsen fra Hr. Botelmann paa de Spørgsmaal, der ifjor Sommer udsendtes angaaende Kvægets Fodring (se Side 409). Men da han deri havde fremdraget og udførlig afhandlet det særdeles vigtige Punkt om Besætningens Vedligeholdelse, have vi indhentet hans Tilladelse til at meddele det in extenso, og samtidig har han ønsket fremhævet, at de i Afhandlingen meddelte Resultater væsentlig ere udbragne af Kobogen paa den Statsr. Leedorsps tilhørende Eiendom Gjedsergaard, som Hr. B. i flere Aar bestyrede som Forvalter. Red.

**) Interessant vilde det være at have lidt bestemte Oplysninger fra Besætninger, hvor der slet intet Hensyn tages til disses Ved-

Paa de Gaarde, hvor der først lagdes Vind paa at danne en god Besætning, og hvor der fodredes nogenlunde godt, søgte man dels ved Indkjøb og dels ved eget Tillæg at tilvejebringe meget fine Mælkekøer, af en svag og fin Kropbygning, fin Hud og godt udviklede Mælkeorganer. Men det viste sig allerede efter nogle Aars Forløb, at disse Besætninger meget vanskelig kunde taale en rigeligere Ernæring; thi efterhaanden som Mejeriprodukterne steg i Pris, bragte man Køerne til at kælve tidligere, og fodrede dem stærkere. Hvad der især plagede disse Besætninger var Lungesygdomme, og man kom snart til Erkjendelse af, at man maatte søge at skaffe større, bedre udviklede Dyr tilveje. Det Første, man derfor havde at gjøre, var at benytte de største og bedste Dyr til Tillægsdyr, og at opdrætte Tillæget langt stærkere end man havde gjort tidligere; men man er kun kommet forholdsvis lidt fremad, da man stadig er bange for at fodre Ungkvæget stærkt, fordi man mener, at de let blive for grove og kjødfulde. Det har ogsaa viist sig i flere Besætninger, at dette blev Tilfældet, men Fejlen synes bestemt at ligge deri, at man dels ikke har havt Øje for at udvalgte de rigtige Tillægsdyr, især Tyre, og dels deri, at man endnu kun havde saa lidt Kjendskab til Dyrene i de mer eller mindre nydannede Besætninger, og saaledes ingen Sikkerhed for, at de vilde overføre de gode Egenskaber paa Afkommet. En anden Fejl, man ogsaa synes at have gjort sig skyldig i, var den, at man ofte lod disse stærkere opdrættede Kvier kælve som 3-aarige. Hvorvidt en Kvie bør kælve i sit 2det eller 3die Aar maa jo rette sig efter dens Udvikling, men man var ved det mindre rigelige Opdrætningsfoder kommet ind paa at lade dem kælve i 3die Aar, og vedblev oftest hermed efterat man havde begyndt at opdrætte stær-

---

ligeholdelse, saaledes som vi finde dem f. Ex. i Nærheden af Kjøbenhavn. Det er rimeligt, at der kunde læres meget fra saadant et Sted, og blandt Andet dette, at det er her den største Mængde Kraftfoder forbruges.

fere, endstjøndt man havde faaet kraftige 2-aars Kvier, som alt da vare modne til Indskud.

I de Besætninger, hvor man strax lagde Vind paa en større og bedre udviklet Ko, hvor man udvalgte de større Individider med særlig gode Brystformer til Tillægsdyr og opdrættede stærkt, have Lungesygdommene kun gjort liden Skade. Men hvad der i disse, som i de andre Besætninger, mere og mere ved en rigeligere og rigeligere Ernæring viser sig at være den største Banfælighed, er dels at forebygge Kastning, og dels at faa dem drægtige igjen. Disse to Banfæligheder maa Opmærksomheden stadig være henvendt paa, og herefter maa Fodringsmaaden fuldstændig rette sig. Har man havt med en sliq Besætning at gjøre, vil man bedst kunne gjøre Rede for dens Behandling i denne Henseende ved at følge den Aaret rundt; det enkelte Dyrs Fodring vil jo rette sig efter dets Alder, Kælningstid, Lønning og det Huld, hvormed det kommer paa Stald. Herefter vil en saadan Besætning inddeles i flere Klasser, og man vil ved Indbindingen ved en nøjagtig ført Løbetabel omtrentlig kunne opgjøre, hvormange der falder i hver Klasse, og hvor stort et Antal i hver Maaned. En saadan Opgjørelse maa finde Sted før Indbindingen, strax efter endt Høst, for at man saa nøje som muligt kan gjøre Overflag over hvor meget man har at opfodre, og hvilke Foderstoffer man har ifinde at indkjøbe. Dette er nødvendigt for en regelmæssig Fodring. Efter Løbelisten har man da inddelt dem i følgende Klasser: Kvier, kælvede do., fastede do., Køer kælvede, Kastere, Overløbere, Gammelmalkende I, og Gammelmalkende II, Golde; de enkelte Dyr i hver Klasse stilles da sammen, og vi ville nu gennemmen-gaa hver enkelt Klasse's Fodrings- og Behandlingsmaade for sig.

Kvier. For de tidlig tillagte, godt opdrættede Kvier vil den heldigste Kælningstid være fra midt i Januar til midt i Februar; Lønningen vil da derefter i Reglen ske sidst i Marts og først i April, saaledes at Dyret kælver anden Gang i Slutningen af Decbr. og først i Januar. Den Banfælighed at faa Dyret drægtigt og forebygge Kast-

ning er størst hos dem, der have kælvet første Gang.*) For Rastningens Skyld vil det næppe være heldigt, at Dyret skal kælte saa tidlig 2den Gang, men derimod maa den tidlige Kælvning ansees for heldigt for at faa dem drægtige,**) og det er meget værre at saadanne Dyr løbe over, end at de kaste. Løbningstiden for Kvier, der have kælvet, maa betragtes som heldigt cirka 5—6 Uger efter Kælvningen, da de derefter i Almindelighed afmagre noget, og Begjæret viser sig livligt og i Reglen med bestemte Mellemrum (21 Dage). Frygter man endda ikke Overløbningen saa meget som Rastningen, og som Følge heraf lader dem kælte 2den Gang i April Maaned, da vil Udbyttet af et saadant Dyr være for ringe, og man skal da ligeledes næste Gang lade Kvierne kælte sildig, for at der ej skal medgaa for lang Tid imellem deres Kælvning og Løbning. Mest uheldig vil det dog altid være at have Kvier, som kælte paa Græs; er det gode Malkedyr, ville de give et godt Udbytte de første Maaned, men blive da meget vanskelig drægtige, og selv om dette skeer, vil de komme til at kælte sent næste Aar, og ville vanskelig senere kunne bringes til at kælte til den Tid, man almindelig anseer for den heldigste. — Raster en Kvie meget tidlig, maa det absolut fraraades at gælde den; thi den vil i saa Tilfælde kun undtagelsesvis blive en god Malkoko. Ere Kvierne opdrattede ved 3 à 4 Pd. Kraftfoder, Hø og Roer, og der er givet dem en rigelig Sommergræsning, saa at de indbindes i godt Huld, da vil 3 à 4 Pd. Kraftfoder***) være den største Mængde, man tør give, og det er en Selvfølge, at man til de Kvier, som skulle kælte sildig, begynder med et mindre Foder (2 Pd.) og først forøger det henimod den sidste Tid før Kælvningen, selvfølgelig tagende Hensyn til Dyrets Foderstand. Det

*) Som nedenstaaende Uddrag af Kobogen viser, falder der, i Gjennemsnit af 8 Aar, 47% eller omtrent Halvdelen af Overløbere, og 43% af Rastere paa de Aarst forud kælvende Kvier.

***) Af Overløbere blandt de Køer, der skulde kælte 2den Gang, saldt 6% paa de der kastede forrige Aar, 54% havde forrige Aar kælvet efter Midten af Februar og 10% før Midten af Februar.

***) Served forstaaes hedsse Grutning, Klid og Olieage.

Foder, man byder Kvien efter Kælvingen, cirka 5 à 6 Pd. Kraftfoder, bør man ej gjerne forsøge, før der er Sandsynlighed for, at den er bleven drægtig; et Kraftfoder af 7 Pd. foruden Hø og Kær maa vel betragtes som Maximum for en Kvie. Fodringen af de Kvier, som have kastet, maa jo rette sig efter hvad de yde; tilraadeligt vil det ofte være at forsøge Foderet lidt efter lidt, indtil den Tid, de skulde have kælvet, da det ofte har viist sig, naar Kastningen ej har fundet Sted meget tidlig, at de ere tilbøjelige til at vinde i Mælkemængde til den Tid.

Af den hosstaaende Tabel (Side 443) vil det sees, at det største Mælkudbytte høves af de Kvier, som have kælvet i December og Januar Maaneder; Udbyttet er størst nedadgaaende for hver Maaned efter Januar, og det er ej langt fra, at de i Sommeren kælvede Kvier kun have naaet det halve Udbytte af de, der kælvede i Januar. Endvidere viser det sig, at de Kvier, som have kastet i Oktober og November Maaneder, have naaet et godt Udbytte, og kunne, hvad dette angaaer, maale sig med de i Februar og Marts kælvede.

Kælvede Køer. Besætningen bestod af 112—115 Køer. Gjennemsnitsudbyttet af Mælkemængden for hele Besætningen i Aarene 1864—71 var følgende:

1864	1865	1866	1867	1868	1869	1870	1871
5376 Pd.	5400	5340	4936	4925	5244	5730	5636

Det Antal Køer, som have kælvet i de forskellige Maaneder af Aarene 1868—71.

	1868	1869	1870	1871	3 Gjennemsnit kælvede.
Novbr.	4	3	„	9	5 ⁰ / ₀
Decbr.	18	24	33	29	34 ⁰ / ₀
Janu.	14	14	19	10	18 ⁰ / ₀
Febr.	7	11	7	7	10 ¹ / ₂ ⁰ / ₀
Marts	15	9	17	10	17 ⁰ / ₀
April	5	10	5	3	8 ⁰ / ₀
Maj	8	3	2	2	5 ⁰ / ₀
Juni	2	1	1	5	2 ¹ / ₂ ⁰ / ₀

Udbrag af Hobogen fra A Markange af Svier.
Befættningen er 112—115 Sæder.

Maaaned.	1868		1869		1870		1871		S Gjennemsnit føder.	Gjennemsnits Udbytte. Mælk f.
	Natal.	indfat 14 Sæder. Udbytte. Mælk f.	Natal.	indfat 20 Sæder. Udbytte. Mælk f.	Natal.	indfat 15 Sæder. Udbytte. Mælk f.	Natal.	indfat 17 Sæder. Udbytte. Mælk f.		
December	1	5850	"	5050	2	4371	4	5336	11 pCt.	5134
Januar	4	5305	"	4995	4	4995	3	5420	21	5186
Februar	5	3745	"	3975	2	4845	4	4573	20	4204
Marts	1	3595	"	3897	4	4233	2	4214	20	4026
April	"	"	"	3775	1	3658	"	"	9	3756
Maj	"	"	"	4121	1	"	"	"	1 1/2	4121
Juni	"	"	"	2816	"	"	"	"	1 1/2	2816
Juli	"	"	"	2684	"	"	"	"	1 1/2	2684
<p>S be 4 Mar taffede 3 i Oktober . . . . . 4542 " " " " 2 i Novbr. . . . . 3792 " " " " 3 i Decbr. . . . . 3147 " " " " 1 i Januar . . . . . 3266 " " " " 1 i Marts . . . . . 2632</p>										

Sæfere . . . . . 14 1/2 pCt.

Gjennemsnitsudbytte af Køer, som have kælvet
i

	1868	1869	1870	1871	Gjennemsnit for de 4 Aar.
	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$	$\bar{u}$
Novbr.	5100	5099	"	6212	5726
Decbr.	5687	6051	6406	6136	6124
Januar	6467	6361	6603	5471	6200
Februar	5093	5969	6084	5907	5603
Marts	5461	5737	5288	5953	5549
April	4295	5322	5837	3838	5018
Maj	4244	5266	4914	5935	4753
Juni*)	4564	6838	5155	5528	5418

3 de 4 Aar har Indstuddet af Kvier i Gjennemf. udgjort 15%

" " " " Overløbere " " " " 8¹/₂%

" " " " Kæstere " " " " 8%

" " " " Kælvede Køer " " " " 68¹/₂%

Der er i Reglen mest Fare for Kæftningen ved at lade Køerne kæve tidligt, men den samme Bemærkning, som er gjort ved Kvierne, gjælder ogsaa her, at, man forebygger Overløbning, ved at lade dem løbe, saa at de kæve tidlig, samt og at de fildigere kælvede Køer give et langt ringere Udbytte, end de der have kælvet tidlig. Af Tabellen over de kælvede Køer vil det sees, at den største aarlige Mælkemængde faaes af de i December og Januar kælvede, og at denne aftager betydelig for hver Maaaned, Koen kælver efter Januar. Af Tabellen over Overløberne vil det sees, at de fleste findes blandt dem, der Aaret iforvejen have kælvet i Foraarsmaanederne. Efterhaanden som Køerne kæve, blive de stillede sammen, og man inddeler dem undertiden i et Par Afdelinger efter det de hde, og fodrer saaledes, at man 2 à 3 Gange i Vinterens Løb kan forsøge Foderet. Begynder man saaledes med et Kraftfoder paa 8 à 9 Pd., forsøger man dette efter et Par Maaaneders Forløb til 9 à 10 Pd., og hen i Foraarsmaanederne til 10 à 11 Pd. Man vil gjøre rigtig i først at forsøge Fo-

*) Gjennemsnitsudbyttet for Juni er for stort, det skyldes, at der kun er faa der have kælvet i denne Maaaned, og disse have tilfældig været fortrinlige Individer.

deret sidste Gang efter at Dyrene have løbet, og der er Sand-
 synlighed for, at de ere blevne drægtige.

Køer, der have kastet.

1865	3 ⁰ / ₀ Kasterer	} af disse er igjen	33 ⁰ / ₀ af de i 1864	kælvede	33 ⁰ / ₀ af Køer i	34 ⁰ / ₀ af ældre	
1866	8 ⁰ / ₀ —		71 ⁰ / ₀ —	1865	Kvier	14 ⁰ / ₀ 3 Aarg.	15 ⁰ / ₀ Køer
1867	10 ⁰ / ₀ —		33 ⁰ / ₀ —	1866	—	22 ⁰ / ₀ —	45 ⁰ / ₀ —
1868	7 ⁰ / ₀ —		43 ⁰ / ₀ —	1867	—	29 ⁰ / ₀ —	28 ⁰ / ₀ —
1869	6 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ —		50 ⁰ / ₀ —	1868	—	17 ⁰ / ₀ —	33 ⁰ / ₀ —
1870	5 ⁰ / ₀ —		20 ⁰ / ₀ —	1869	—	—	80 ⁰ / ₀ —
1871	8 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ —		38 ⁰ / ₀ —	1870	—	12 ⁰ / ₀ —	50 ⁰ / ₀ —
1872	5 ⁰ / ₀ —		60 ⁰ / ₀ —	1871	—	" —	40 ⁰ / ₀ —
30jennemsnit	6,6 ⁰ / ₀		43,5 ⁰ / ₀		16 ⁰ / ₀	40,5 ⁰ / ₀	

Det største Antal (59,5 %) Kasterer findes saaledes mellem de Køer, som skulde have kælvet 2den og 3die Gang; en stor Del findes ogsaa mellem forrige Aars Kasterer og Overløbere af enhver Alder, og det bliver her en Sag af stor Vigtighed, at bestemme, hvorledes saadanne Dyr skulle behandles, eller hvorvidt de bør udflydes af Besætningen. Kaster f. Ex. en Ko i sit 3die Kælvningsaar meget tidlig, og tillige har kastet i sit 2det, da er der ej stor Udsigt til at den vil lykkes, og bør udflydes af Besætningen; det samme gjælder ogsaa, naar en saadan Ko kaster meget tidlig efter at have været Overløber Aaret iforvejen. Hvad de ældre Køer derimod angaaer, da vil det i en god Besætning ved en stærk Fodring være rigtigt at have Taalmodighed med Kasterne, de give ej saa ringe et Udbytte og ere ej saa vanskelige at faa drægtige. De Kasterer, som det synes vanskeligt at faa drægtige, ere saadanne, fra hvilke Esterbyrden er afgaaet i forraadnet Tilstand, og man har med Held i de senere Aar anvendt Midler, der have kunnet fremmet dennes Afgang.

Som før omtalt ved Kvierne, har det ogsaa viist sig blandt Køerne, at man ved efterhaanden at forsøge Foderet til Kasterer, naar de ei ere altfor daarlige, kan naa at forsøge Mælkemængden indtil den Tid, de skulde have kælvet. Man har brugt at stille de Kasterer, som ere naaede op til 20 å

25 Pd. Mælk, sammen med de kælvede Køer og fodre dem som disse.

De Kasterere, som ere komne meget for tidlig, og som der ej er stor Udsigt til at kunne faa drevne op, bør man fodre med Forsigtighed; giver man til disse 3 à 4 Pd. Kraftfoder, bør dette ej forøges før der er Sandsynlighed for, at de ere bleven drægtige; hde de kun ringe Mælk, er der megen Fare for, at de yngre Dyr skulle blive for godt istand, og de vilde da komme til at staa for længe golde.

Overløbere:

1865	11 $\frac{1}{2}$ %	Overløbere	} af disse ere igjen	70 $\frac{1}{2}$ %	af de i 1864 kælvede	10 $\frac{1}{2}$ %	af Køer i	20 $\frac{1}{2}$ %	ældre Køer	
1866	16,5 %	—		66 $\frac{1}{2}$ %	—	1865	7 $\frac{1}{2}$ %	3. Kælvs-	27 $\frac{1}{2}$ %	—
1867	9 $\frac{1}{2}$ %	—		63 $\frac{1}{2}$ %	—	1866	—	ningsaar	"	—
1868	9 $\frac{1}{2}$ %	—		45 $\frac{1}{2}$ %	—	1867	—	—	22 $\frac{1}{2}$ %	—
1869	6,5 %	—		17 $\frac{1}{2}$ %	—	1868	—	—	66 $\frac{1}{2}$ %	—
1870	6 $\frac{1}{2}$ %	—		33 $\frac{1}{2}$ %	—	1869	—	—	50 $\frac{1}{2}$ %	—
1871	9,5 %	—		22 $\frac{1}{2}$ %	—	1870	—	—	67 $\frac{1}{2}$ %	—
1872	5 $\frac{1}{2}$ %	—		60 $\frac{1}{2}$ %	—	1871	—	—	40 $\frac{1}{2}$ %	—
Gjen-	9 $\frac{1}{2}$ %			47 $\frac{1}{2}$ %			16,5 %		36,5 %	
nemfrit										

Af Overløbere udgjør for de 4 Aar:

35 $\frac{1}{2}$ % Kasterere fra forrige Aar,

48 $\frac{1}{2}$ % af Køer, som have kælvet

efter 1. Marts forrige Aar,

17 $\frac{1}{2}$ % —, som have kælvet til 1ste

Marts.*)

Ligesom ved Kasterne findes det største Antal af Overløbere blandt de yngre Køer (63 $\frac{1}{2}$ %) og Størstedelen af dem, der have kælvet sildig det forrige Aar, (48 %), og dernæst blandt Kasterere fra forrige Aar af enhver Alder. Dette er iblandt de yngre Køer det største Uheld, der kan indtræffe, og udsøger man i Prøvemalkningsbogen de allerbedste Individuer, vil man finde, at det er yderst sjældent, at saadanne have væ-

*) Ved denne Opgjørelse ere alle det forrige Aars Kvier medregnet, hvad enten de som Overl. ere blevene i Besætningen eller ere udsatte.

ret overløbne i deres yngre Alder, og man vil ofte have seet, at Dyr, for hvilke man nærede store Forhaabninger, og som nedstammede fra fortrinlige Individider, ej have svaret til Forventningerne, naar Overløbningen er indtraadt i 2det eller 3die Kælvningsaar. Indtræder Overløbning blandt yngre Køer, som have kastet Aaret iforvejen f. Ex. Oktober eller November, er der som oftest Intet andet at gjøre end udsfynde dem af Besætningen. Der vil ellers medgaa 2 Aar, indtil de skulde kælve, og de vilde let komme til at staa 4 à 5 Maaneder golde i det Aar, de ere overløbne. Et saadant Dyr vil i disse 2 Aar koste meget, og der er liden Udsigt til, at det vil blive en god Malkoko. Kommer yngre Køer til at staa længe golde som Overløbere, har det stedse viist sig, at de ligefrem have tabt endel af deres Malkepærg og have sjældent givet et stort Udbytte; iblandt dem bør derfor altid de daarligste Exemplarer udsfyndes. Ganste anderledes forholder det sig med de ældre Køer, og man er ofte, selv i gode Besætninger, altfor tilbøielig til at udsfynde Overløberne; er en Ko naaet op til 6 à 7 Aars Alderen og saaledes har overstaaet de farligste Aar, vil den som Overløber altid give et Resultat, som ej er langtfra at naa Gjennemsnitsudbyttet af Kvierne, og man har da, naar et Aar er gaaet, altid en fuldstændig Malkoko, som man ej har faa meget at frygte af. Udsfynder man derimod en saadan Ko og indsætter en Kvie, har man ved samme Fodring ej stort større Resultat, og istedetfor en fuldstændig Malkoko har man med et Individ at gjøre, som først skal gjennemgaa 2 à 3 Aar, før man er sikker paa at, den er i Orden. Overløbernes Fodring vil ligesom de foregaaende Klasfers gaa ud paa at begynde med et mindre Foder ved Indbindingen, efterhaanden at forøge dette, men først at naa Maximum, efter at der er Sandsynlighed for, at de ere blevne drægtige.

Golde Køer. Ved Indbindingen vil man jo allerede have endel golde Køer, og det vil jo bero fuldkommen paa det Skyld, Dyret er i, hvormeget Foder der bør gives. I en

Besætning, hvor der i enhver Henseende bliver sørget for Plejen, hvor Køerne skulle kælve tidlig og give et stort Udbytte, er det nødvendigt, at Dyret er i godt Huld, naar det skal kælve; der er en saa stor Forskjel mellem 2 Køer af samme Mælkeevne, naar den ene kælver mager, medens den anden kælver ved godt Huld, at den Sidste ved forøvrigt samme Foder, let kan naa 3 à 400 Pd. Mælk mere i Aarets Løb end den Første. Det er derfor nødvendigt at stille dem sammen og dele dem efter det Foder, de skulle have. Hvor stærkt man tør fodre, beroer paa det Kjendskab, man har til Dyrene, og det, som man i stærkt malkende Besætninger nærer mest Frygt for, og som angiver Grænsen, hvortil man tør gaa, er Mælkefeberen. Kommer Køerne ved godt Huld paa Stald om Efteraaret, saa at man kan nøjes med 2 à 3 Pd. Kraftfoder, til de skulle kælve, da er Faren for Mælkefeberen i Reglen langt mindre, end den er, hvor man binder ind i mindre god Foderstand, og det vil derfor i værdifulde Besætninger være absolut rigtigt, at indbinde alle de gølge Køer i Midten af Oktober, hvilket desuden ogsaa har viist sig heldigt for at forebygge Kastning. Med Hensyn til den Tid Køerne skulle staa gølge, da synes det at være rigtigt, ej at gølge Køen saalænge at Melken ej er salt eller slimet. Ved de fortrinligste Individuer er det hyppigt, at de malke lige indtil de kælve, og det er ofte skeet, naar de have været gølge, at man har maattet malke dem 4 à 5 Dage før Kælningen, ja man har endog Exempel paa, at en Ko har malket 12 Dage før Kælningen, og givet 22 Pd. daglig. Hvad der synes at være tilraadeligt, er at fodre de gølge Køer med Hørstrøtager, Klid og lidt Koer; man holder herved Gjødningen løs, og forebygger de almindelige, mer eller mindre haardnakkede Forstoppelser, som de gode Mælkekøer henimod deres Kælningstid og strax efter denne, ere stærkt udfatte for.

Gammelmalvende Køer. Disse burde strax ved Indbindingen deles i 2 Klasser, den ene bestaaende af dem, der

skulle kælve i den første Del af Vinteren, den anden af dem, der skulde kælve længere henne i Foraarstiden. Fodringen vil jo rette sig efter det Huld, de have, ved Indbindingen, og 5 Pd. Kraftfoder vil i Reglen være Maximum. Efterhaanden, som Køerne tabe i Mælk og rykke nærmere Kælningen, fradrager man dem Høet, hvilket synes at bidrage til, at de lettere blive golde.

Nørregaard pr. Sørfjøbing.

W o k e l m a n n.